

«Og så er det *våre* elever»

Prosjektet Hand – i – hand
(Eksplorativ studie i to kommuner, en i Sogn og
Fjordane og en valgt blant 420 kommuner i Norge)

Kirsten Johansen Horrigmo
Universitetet i Agder

Grunnsyn som sier barn er i stand til:

- i. å dra nytte av det sosiale miljøets akkumulerte kunnskap og ferdigheter
- ii. å tilegne seg og bruke symbolformidlende forestillinger og metaforer
- iii. å internalisere diskursive samspill, innbefattet metaforståelser, beskrivende forestillinger og dialogisk tenkning.

Tomasello i Bråten (2007 : 77 -78)

Den stedlige praksis som ekstra læreplan?

Idealtyper for høyt presterende og lavt presterende skolekretser

Dimensjoner som synes sentrale:
Sted, fellesskap og stolthet

Eksplorativ Mesokvalitativ studie

- Bygd på intervjuer i grupper med:
 - 32 elever fordelt på 3 skoler
 - 14 lærere fordelt på 3 skoler
- Nøkkelinformanter
- Andre kilder: Lokalhistoriske skrifter, nettsider og kommunedata hentet fra Utanningsdirektoratet, SSB og Folkehelseinstituttets sider.

Hvorfor kan stedlig fellesskap eller samværsformer ha betydning for skoleresultater?

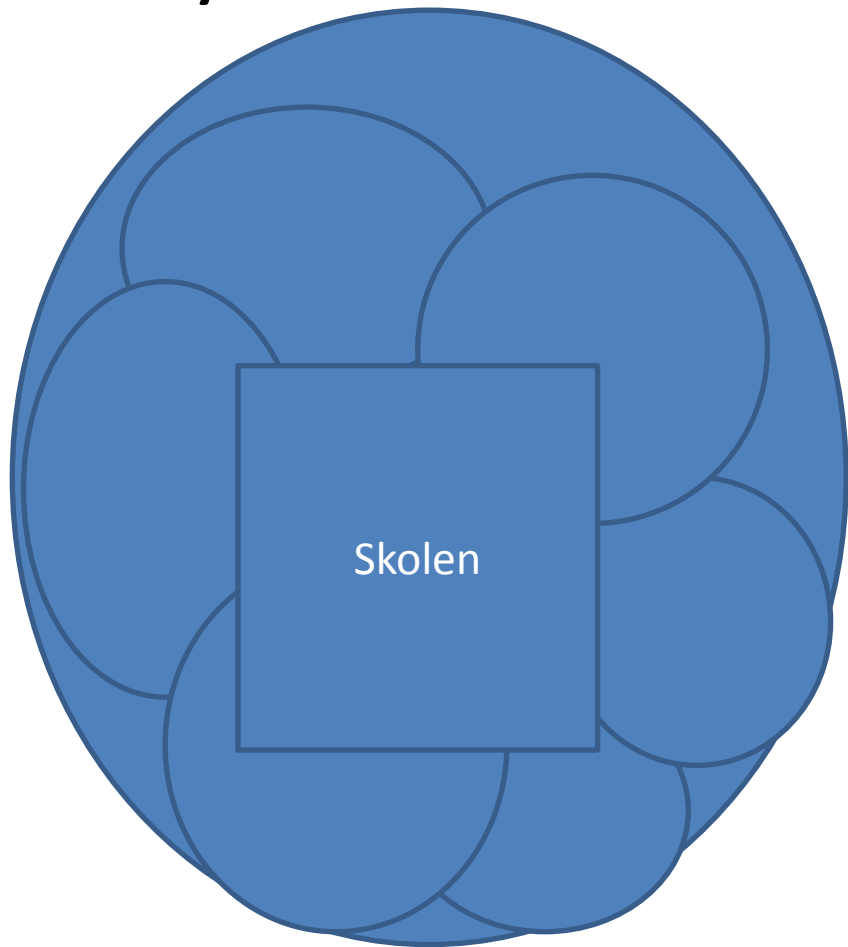
Hvorfor kan stedet ha betydning for skoleresultater?

Hvorfor kan stolthet ha betydning for skoleresultater?

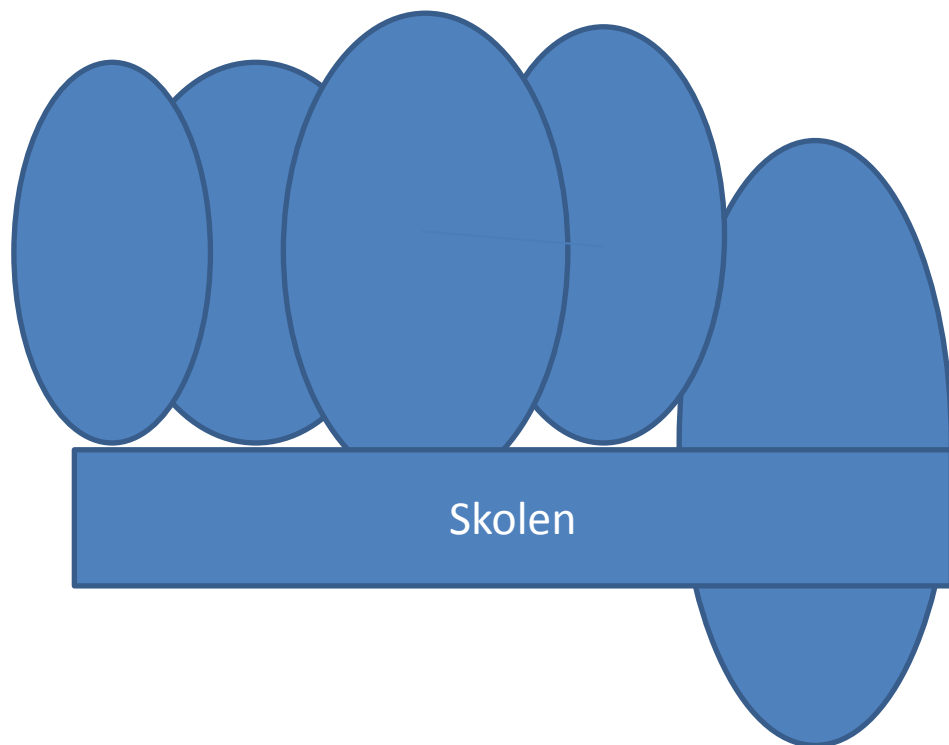
Kan/skal/bør skolen ha ansvar for livet i den sivile sfære?

Kontekstlag	Kommunen	Kommunen
Historisk	Fisk og jord Egalitært omdreiningspunkt	Skog og jord Hierarkisk omdreiningspunkt
Stabile samfunn med mange hundre års eksistens	Traderte samværs- og forståelsesformer	Traderte samværs- og forståelsesformer
Geografisk inndeling Bosettingsmønstre	Spredte klynger Tett fellesskap	Spredt med små grender Forskjellige handelsveier Løsere koplet fellesskap
Stedlig praksis, relevansstrukturer	Integrert samfunn	Differensiert samfunn
Kasus Størst mulig avstand på prestasjon	Kystland	Skogland
Den lokale konteksten som Ekstra læreplan	Sosialisering til..... Sted, fellesskap og stolthet Høyt presterende	Sosialisering til..... Sted, fellesskap og stolthet Lavt Presterende

Kystland

Skogland

Skoleplassen som det sentrale møtested

Lærer A: Ikke som skole, men det kan være at læreren er med på trening osv. Tenk deg området her ute. Du har barnehagen, kunstgressbanen, lekeplassen med ballbinge - det ligger her!

Så plassen her er en veldig sentral plass i lokalsamfunnet.

Går du en tur i ettermiddag så vil du se en 50-60 unger som leker seg utenfor her. Flomlys.

Det er samlingsplass rundt skolen her, og det betyr nok en del.

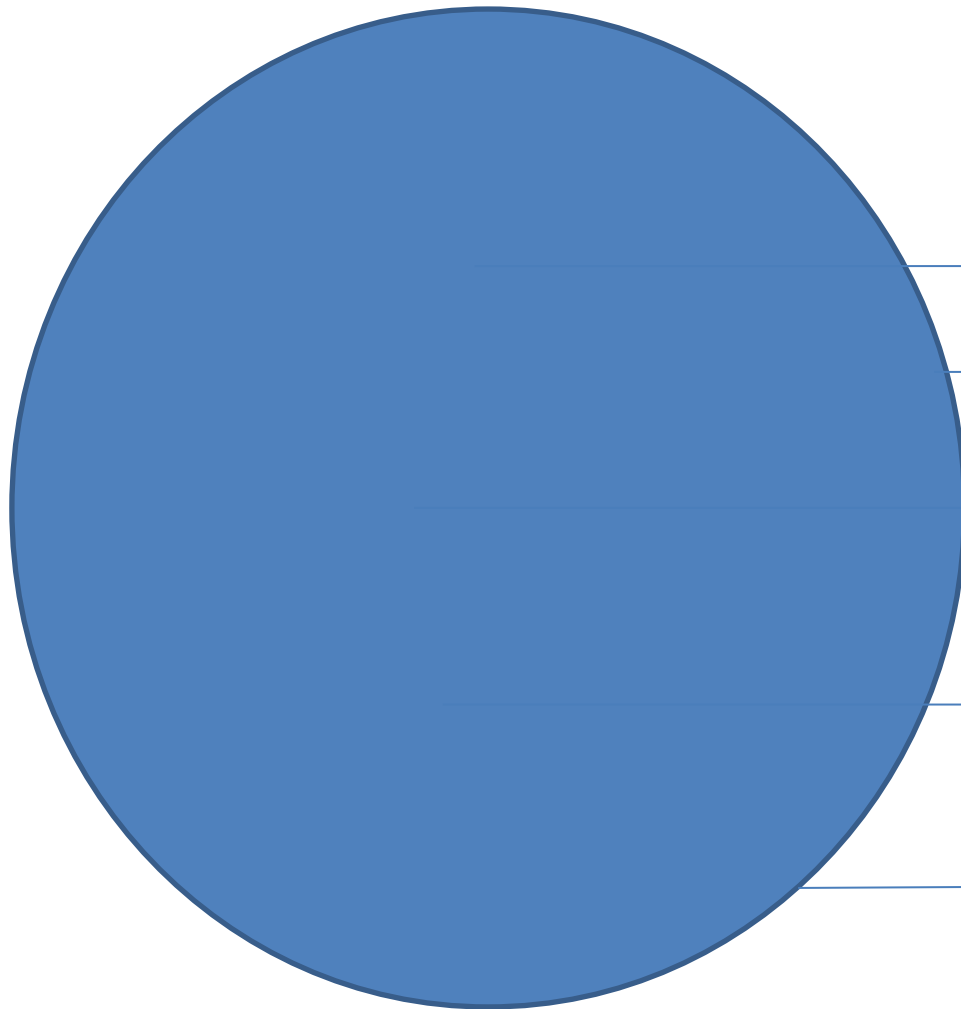
I Kyststrand

Lærer C: Skolen er noe mer enn bare skole, den betyr noe for hele lokalsamfunnet.

Å knytte bånd til lokalsamfunnet

Lærer D: Du har jo hatt musikkskolen, jeg tenker på (navn). Hun har jo ordnet med konserter på sykeheimen og hotellet.

Hun tok med seg unger, knyttet **kontakt med ulike grupper** i samfunnet, og ungene fikk **være med å prestere noe**. Jeg tenker det gjør noe med oss.

Klassedelt (fortsatt?)

Adskilt fritid (for hvem?)

Ulike menigheter (fortsatt?)

Kommunikasjonslinjer(fortsatt?)

Innvandrere(integrasjon?)

Stedlig praksis, relevansstrukturer	Integrert	Differensiert
Joanne Martin (2002)	<p>Utbredt enighet, felles oppfatninger av situasjoner, gir klar tale. Flertydighet, uenighet ekskluderes eller underkommuniseres. Monolittisk i sin karakter</p> <p>Åpen, tydelig, felles forståelse av situasjoner, aktiviteter, typologier, institusjoner</p> <p>Samtalen (løssnakket) sklir lett</p>	<p>Fokuserer på det som er inkonsistent.</p> <p>Enighet gjelder bare internt i subkulturer.</p> <p>Mangler enighet, gjenkjenner det flertydige</p> <p>Lukket og lite artikulierende, småkranglet, lav fellesforståelse</p> <p>Small talk synes å være vanskelig.</p>
<p>Spm Hva er det typiske? Hva deler de?</p>	<p>Kjemisk rent for konflikter. Ei viss uniformering. Vi skal ikke være like, men de formelle tingene, klasseromsregler, det som går på orden og oppførsel det må ikke kime til konflikt.</p> <p>Mer enn gjennomsnittlig glade i hverandre</p>	<p>De mange viljer Folk handler slik de mener er best</p> <p>Du må forstå småbygdene (subkulturene)</p>

Integrert - kilde til konflikt nedtones eller elimineres

B: Og så e vi veldig aktive i friminuttene også.

A: Så nå, så var nesten hele klassen ute og spilte fotball sammen. Ei klynge

I: Jeg tenker at hvis jeg ikke hadde likt å spille fotball, så tror jeg at jeg hadde blitt gal. Hva tenker dere om det?
(latter)

C: Det er jo ikke bare fotball

D: De som ikke spiller fotball sitter jo ute på banen og er sosiale - og snakker

E: Det er jo ikke bare en som ikke liker fotball

D: Josefine hun liker ikke fotball

C: Hun var jo bare med oss og sparka i ballen.

I: Nå sier disse hvor greit det er for alle andre som ikke liker fotball, hva synes dere?

E: Vi har jo de som ikke liker fotball som vi kan henge sammen med, men de fleste e jo.... Problemet er at det er litt vanskelig å komme inn **når du ikke er god** til å spille. **Du skal jo gjerne være god** når du skal være med å spille. Jeg holder meg heller utenfor da

I: er det slik som hun sier at dere kan godt delta i samtalen.

E: Jeg kan være med å snakke. Det er ikke slik at jeg føler meg uinkludert fordi om jeg ikke spiller fotball

I: henvendt til F: Tenker du også slik

F: Jeg spiller fotball for å ha det kjekt ikke for å vinne og sånt

Stolthet Kystland

- Lærer C: Det å vokse opp her er jo en styrke i seg selv!
- Lærer A: Vi er stolte av stedet, og da tenker jeg på naturen. De hører mye skryt av det. Stranden som er helt unik osv, osv, osv

- Jente B Kv: Når du får besøk av folk så sier de: Åh, her er så fint, og det er så fin natur. Jeg tenker det er fint å vokse opp i dette da.

Stolthet Skogland

- Lærer 4: Men hvor stort er dette sentrumet da? Det er jo bare ei lita grend
- Nøkkelinformant: Vi må bare være ærlige, vi finner mange bygder tilsvarende Skogland. Skogland sentrum er ikke spesielt fint

Hva er det beste med stedet, elever

Kystvik

- Banen er i bruk nesten hele tiden. Alltid noen å være sammen med.
- Flott landskap, det er ikke vanskelig å ta seg en tur i fjellet
- Blir stolte av historia bak stedet, det har skjedd mye her

Konstruksjoner av «de andre»

- A: De er spesielle, de er Kystvikinger, de er et kaliber for seg
- C: De er litt sånn pappagutter, oppfører seg annerledes, er **uhøflige**
- B: **De får** mye av foreldrene uten å gjøre noe. **Vi hjelper til** hjemme, og jeg hjelper far min i bedriften hans. Du blir bedre kjent med **arbeidslivet**, fortære vant til det.

Konstruksjoner av dem selv

Gutter kv: Vi er mer seriøse (enn at vi driver med narkotika og alkohol)

Ja, det med rusmidler

Det er et trygt miljø her. Alle har sunne interesser

En fra Kyststrand: En som har lyst på å arbeide, en arbeidskar. Praktisk anlagt, finner løsninger. Mann av jern. Vet hva han vil; sier meningen sin. De skjuler seg ikke.